Cultura sovietică, un tezaur scump sportivilor noștri

MAREA PRIETENIE...

Păstrez în albumele cu imagini din viața mea sportivă o fotografie care-mi este mai dragă decît toate celelalte. Ea ne înfățișează pe Nina Dumbadze și pe mine, la un antrenament dinaintea „Meciului Prieteniei". In autograf, Nina îmi urează multă fericire și succese în cariera sportivă. Eu eram pe atunci junioară, iar ea era una din cele mai vestite atlete ale lumii, recordmană mondială și campioană europeană. Cu toate acestea, a venit la antrenamentul meu. Mi-a urmărit aruncările. M-a corectat. Totul, în zat alta, cu aceeași semnificație. Este o imagine decupată din ziarul elvețian „Sport" din Zürich și a apărut în preajma campionatelor europene de atletism din 1954, de la Berna. O imagine de la antrenament: Nina Ponomareva și cu mine. Explicația arată, cu uimire: „Campioana olimpică o ajută pe recordmana Romîniei". Tonul cuvintelor trădează uimirea ziariștilor de la „Sport" față de această întîmplare. Nu-i cunoșteau, probabil, pe atleții sovietici și le era greu să înțeleagă cum poți ajuta, zatori. Atunci, mi-a cerut discul meu. Firește, i l-am dat bucuroasă. Cu el a aruncat 57,15 m, nou record mondial. Voi păstra întotdeauna acest disc, ca pe o amintire de mare preț. Am încrustat pe el această cifră — 57,15 — una din cele mai formidabile din cîte a cunoscut atletismul.

De curînd, continuînd tradiția începută de predecesoarea ei pe tabela recordmanelor mondiale, Tamara Press, sosită pentru o scurtă perioadă în țara noastră, a împărtășit din experiența ei atleților noștri.

Asemenea mie, nu există sportiv fruntaș din țara noastră care să nu fie legat de sportivii sovietici printr-o prietenie adîncă, sinceră. Către prietenii noștri din Marea țară de la Răsărit se îndreaptă în aceste zile gîndurile noastre pline de dragoste și recunoștință, însoțite de cele mai bune urări pentru Marea sărbătoare a lui „7 Noiembrie".

Ing. LIA MANOLIU
maestră a sportului

Roma 1960. Jocurile Olimpice... Cîteva clipe după festivitatea de premiere la disc, Lia Manoliu (medalie de bronz) surîde fericită, alături de bunele sale prietene Nina Ponomareva (medalie de aur) și Tamara Press (medalie de argint)

cel mai firesc chip cu putință. De aceea prezența ei în concurs departe de a mă intimida mi-a dat parcă puteri noi. Atunci, aplicîndu-i sfaturile, am stabilit primul meu record național de senioare. Nina a fost cea dintîi care m-a sărutat.

Alături de această fotografie am așe- în ajunul concursului, pe cel care-ți va fi mîine adversar.

Nu știu dacă printre fotoreporterii care înconjurau în fiecare zi stadionul din satul olimpic de la Roma se afla și vreunul de la „Sport" Zürich. Atunci, ziarul lui ar fi putut reedita, după 6 ani, fotografia din preajma „europenelor". Și la Roma, înaintea celei mai grele întreceri din cîte au avut loc vreodată, Nina Ponomareva și cu mine am făcut antrenamente împreună. Ne-a bucurat mult revederea (cunoștința noastră data încă din 1950, de la „Meciul Prieteniei"; apoi ne-am reîntîlnit de nenumărate ori, în diferite orașe ale lumii). Am trăit împreună emoția dinaintea concursului. Și acolo, pe podiumul olimpic am cunoscut cele mai fericite clipe din viața mea, alături de această minunată prietenă care-și vedea și ea visul împlinit.

Tot la Roma am avut prilejul s-o cunosc mai bine pe Tamara Press, cea mai valoroasă reprezentantă a tinerei generații de aruncătoare sovietice. De prietenia noastră se leagă un episod interesant. Era la concursul U.I.S.P., care a avut loc la Roma a doua zi după încheierea J O. Tamara nu se acomoda prea bine cu discurile noi-noufe date de organi-

ZORILE

Aș vrea să scriu și eu despre muzica rusă și sovietică, despre interpreții muzicali sovietici care m-au încîntat în ultimii ani. Și totuși, mă simt stingherit. Mi-e greu să-mi îmbrac entuziasmul în cuvinte. Cînd maestrul Tudor Arghezi a scris despre vioara vrăjită a lui Oistrah, iar Geo Bogza l-a comparat pe pianistul sovietic Sviatoslav Richter cu „omul din lună", eu nu pot decît să retrăiesc entuziasmul din sală.

Am găsit nu de mult, într-o povestire a scriitorului sovietic, Lev Kassil, o imagine care suna cam așa: *„...pentru sugerarea entuziasmului nu cred că pot găsi atîtea semne de exclamare în casetele zețarilor..."*

Dacă aș încerca să scriu despre muzicienii sovietici, nu mi-ar ajunge nici mie semnele de exclamare.

De încercat însă tot am să încerc să-mi notez un gînd, acum la sfîrșitul „Lunii prieteniei romîno-sovietice", luna cea mai frumoasă a vieții noastre muzicale.

Am să încerc să scriu despre Sviatoslav Richter, pianistul de care publicul bucureștean s-a despărțit la Ateneu abia după stingerea demonstrativă a luminilor.

Am aflat atunci un amănunt din viața „omului din lună". Un amănunt care ilustrează o atitudine față de muncă.

După un concert sau un recital în care nici unul din auditorii prezenți în sală nu izbutește să găsească un singur nod în... țesătura pianistică a genialului interpret, Sviatoslav Richter revine obosit acasă și se așază în fața pianului, la miezul nopții, cîntînd ceasuri în șir, pentru a elimina „imperfecțiunile" numai de el simțite. Și candelabrele se sting abia în pragul zorilor...

ION DUMITRESCU
campion olimpic
maestru emerit al sportului

Alergînd cu Grecescu la... „Galeriile Tretiakov"

Moscova. Vara lui 1957. Festival... Cînd pe harta marelui oraș am început să descifrez multitudinea de linii și semne, am avut din primul moment un motiv de satisfacție. Hotelul nostru „Novo-Moskovskoe" era foarte aproape de un punct de atracție deosebit, „Galeriile Tretiakov". Mi-am spus imediat: am să pot merge de mai multe ori la „Tretiakov"! Dar prima vizită a fost ratată. Erau atît de numeroși turiștii străini care voiau să viziteze galeriile de pictură, încît trebuia să faci un stagiu prelungit în fața ușilor monumentale. Iar acele ceasornicului, de comun acord cu programul competițiilor la Lujniki, nu dădeau răgazul necesar... A doua și a treia încercare avură același rezultat. Pierdusem și șansa de a merge în grup cu lotul sportivilor romîni — în cameră suna de zor telefonul cerînd pentru București rezultate, scoruri, recorduri...

Îmi irosisem aproape speranțele, cînd în ajutor îmi veni recordmanul nostru de fond, maestrul sportului Constantin Grecescu:

— N-avea grijă! Mergem împreună. Cum sînt mai iute de picior, mă reped îndată după masă și dacă-l mai potșină lume, te chem.

Nu terminasem felul doi și la ușa elegantei săli de restaurant îl văd pe simpaticul atlet că-mi face semn.

— Hai, acum!

Pînă la Tretiakov cursa de 1500 cu Grecescu am pierdut-o, bineînțeles... Am cîștigat însă amintiri de neuitat după trecerea „liniei de sosire". De la primii pași făcuți dincolo de pragul muzeului am rămas mut de încîntare. Tablourile acelea minunate, cu bogăția lor de culori, lumini și umbre, cunoscute doar din cărți și albume de reproduceri, erau acolo, în fața noastră, ne priveau parcă vii din ramele lor aurite.

Am avut și o șansă deosebită. In zilele Festivalului, „Galeriile Tretiakov" prezentau o expoziție retrospectivă dedicată lui I.E. Repin și multe din spațioasele săli erau pline cu tablourile marelui pictor realist rus. In prima sală, pe un perete întreg, imens, se afla tabloul cu „Iedecarii", zguduitoare imagine a vieții de rob pe care o ducea muncitorimea în timpul regimului țarist.

— Sînge și sudoare... Iată ce le era dat lor, celor săraci, sub domnia țarului, șopti însoțitorul meu.

Mergem mai departe. Grecescu mai fusese la expoziție o dată cu întreg lotul. Și-a luat deci în serios rolul de ghid, conducîndu-mă prin diversele săli, la tablourile care-i plăcuseră cel mai mult.

— „Zaporojenii scriind sultanului". Uite cîtă dîrzenie exprimă fețele cazacilor. Sînt adevărați viteji...

Penelul realist al lui Repin a știut într-adevăr să exprime toată tăria de caracter a acestor vajnici luptători pentru independența patriei lor.

— „Nu era așteptat". Dostoievski cînd se întoarce acasă din surghiun...

Înfățișîndu-l pe scriitorul condamnat pentru ideile sale revoluționare, Repin își arăta atașamentul față de cei care pregăteau eliberarea de sub jugul țarist.

— „Arestarea propagandistului".

Tema revoluționară este din nou prezentă, pregnant și convingător, în acest tablou.

Trecem apoi pe dinaintea nu mai puțin cunoscutelor tablouri: „Refuzul la spovedanie", „Sub escorta jandarmilor", „Ivan cel groaznic și fiul său"... „Sadko", portretele lui Tolstoi, Glinka, Mussorgski, Liszt.

Terminasem sălile dedicate lui Repin. Mecanic, privesc cadranul ceasului. Nu știu de ce, avusesem impresia că acele trebuiau să se fi oprit din mișcarea lor. Nu, minutarul avansase constiincios și ne anunța că mai avem doar o jumătate de oră pînă la plecarea spre stadion... In acest moment, observ că în jurul nostru s-a strîns un grup de tineri. Sînt toți sovietici, elevi de școală.

— Dați-ne vă rog un autograf! se adresează o fată cu ochi albaștri lui Grecescu.

O privesc mirat și ea îmi răspunde imediat:

— E sportiv romîn. L-am văzut la Lujniki. In albumul meu strîng autografele prietenilor veniți la Festival...

Am fi stat mult în rîndul veselilor tineri, abia cunoscuți, dar trebuia să vizităm în pas grăbit și celelalte săli ale muzeului. Peisajele lui Levitan, portretele lui Serov, tablourile istorice ale lui Surikov, culorile vii din pînzele lui Vrubel, toate ar fi meritat desigur un mai îndelungat popas. Ne grăbim, însă, și abia e timp ca să trecem și prin sala picturii medievale, unde stau adăpostite auritele tablouri ale neîntrecutului meșter iconar Andrei Rubleov.

Apoi mersul se transformă în alergare și de la ieșire pînă la hotel încerc din nou să rezist trenei impuse de recordmanul nostru. Abia avem timp să sărim în autobuzul care pleca la Lujniki, acolo unde ne așteptau întrecerile pe stadion. I-am mulțumit... învingătorului meu abia după cîteva minute, cînd mi-a revenit respirația.

RADU VOIA

Rînduri despre cea mai înaintată cinematografie

În zilele noastre, viața și preocupările tineretului de la noi cuprind multiple domenii de activitate. Printre acestea dorința de cunoaștere, de ridicare continuă a nivelului ideologic și cultural au o însemnătate deosebită. Învățămintele realizate din lectura unui roman, vizionarea unui spectacol de teatru sau operă, audiția unui concert îți oferă prilejul să-ți întregești cunoștințele, să-ți formezi o educație sănătoasă. O contribuție deosebită în această direcție o are și cinematograful. Cinematografia sovietică, în special, prin calitatea excepțională a filmelor sale, prin subiectele pe care le tratează, prin folosirea unui lot valoros de regizori, scenografi și interpreți este de un prețios ajutor în completarea cunoștințelor culturale, în făurirea educației în spiritul moralei comuniste. De neuitat vor rămîne pentru mine filme ca **„Omul cu arma"**, **„Lenin în Octombrie"** ș.a. care vin să ne înfățișeze lupta dusă de proletariatul rus sub conducerea Partidului Comunist pentru înfăptuirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. De asemenea, și alte producții cinematografice ca **„Tînăra gardă"**, **„Povestea unui om adevărat"**, **„Căderea Berlinului"**, **„Zboară cocorii"**, filme care redau episoade din luptele crîncene duse de eroicul popor sovietic în Marele Război de Apărare a patriei împotriva fiarei hitleriste. Tot cineaștii sovietici au îmbogățit tezaurul cinematografiei universale cu celebra trilogie a lui Șolohov **„Pe Donul liniștit"**, amplă frescă a războiului civil, iar de curînd, după romanul aceluiași autor — **„Pămînt desțelenit"**, care înfățișează conflictele ivite într-un sat cazăcesc în timpul procesului de colectivizare a agriculturii. In ambele filme ecranizate după Șolohov, ideea călăuzitoare este aceeași: **victoria noului asupra** a tot ce este învechit.

Filmele cu caracter sportiv ca **„Portarul"**, **„Campionul ringului"**, **„Jucătorul de rezervă"**, **„Fantezie pe gheață"** reprezintă momente interesante din viața sportivilor sovietici, a oamenilor din Uniunea Sovietică iubitori ai sportului care fac să respire dragostea de viață, elanul tineresc, voioșia, trăsături caracteristice constructorilor comunismului.

Am amintit, firește, doar cîteva filme din numeroasele producții sovietice menite să îmbogățească cunoștințele ideologice și culturale ale oricărui tînăr sportiv din țara noastră, să-l ajute în formarea unei educații în adevăratul spirit comunist.

Aceste valoroase producții m-au impresionat de fiecare dată prin înalta lor valoare artistică și profundul simț uman de care sînt străbătute. Datorită lor atît eu cît și ceilalți sportivi am învățat să ne iubim patria cu și mai multă înflăcărare, să fim cetățeni de nădejde ai societății noi.

Ing. PETRU MINDRU
portarul echipei de fotbal Progresul

CARTEA SOVIETICĂ, ÎNDRUMAR PREȚIOS

Cît de bogată este literatura rusă și sovietică! Poemele lui Pușkin sînt minunate, în „Război și pace" am fost impresionat de bogăția de idei și de sentimente exprimate de Lev Tolstoi, iar Maiakovski este extraordinar prin forța revoluționară care se degajă din poeziile sale. Citindu-l pe Boris Polevoi am simțit patriotismul fierbinte al aviatorului Meresiev, eroul romanului „Povestea unui om adevărat", iar în ultimul roman citit am urmărit cu pasiune descrierea măiastră făcută de Șolohov luminoasei figuri a muncitorului comunist Davîdov, care conduce căzăcimea din Gremeacii Log pe făgașul socialismului.

Literatura rusă și sovietică îmi este de mare folos în formarea culturii, în înțelegerea transformării revoluționare a societății, în sporirea bagajului de cunoștințe atît de necesare unui om al zilelor noastre.

Cartea sovietică mă ajută însă și în munca pe care o practic ca asistent la catedra de jocuri sportive a Institutului de Cultură Fizică, precum și în activitatea de sportiv fruntaș. Prin traducerile făcute din publicațiile „Sportivnîie igri", „Teoria i praktika fizi-ceskoi kulturi" și altele îmi îmbogățesc cunoștințele teoretice și astfel pot aprofunda unele probleme ale culturii fizice. In ultima deplasare făcută în Uniunea Sovietică, — cu prilejul turneului reprezentativei de baschet la Leningrad, Stalingrad și Rostov pe Don, — am cumpărat trei lucrări despre baschet: „Tactica baschetbaliștilor" de cunoscutul antrenor Travin, „Controlul medical al baschetbaliștilor" și revista „Aci au cuvîntul antrenorii". Doresc să menționez îndeosebi articolele publicate în revistă de cei mai buni antrenori ai Uniunii Sovietice, care împărtășesc și celorlalți antrenori din experiența lor, căutînd să generalizeze cele mai bune metode folosite de ei.

Cartea sovietică, fie că e vorba de beletristică, fie că e vorba de lucrări de strictă specialitate, ne este nouă sportivilor de un real ajutor atît în activitatea profesională, cît și în cea sportivă. Oamenii sovietici se dovedesc și pe această cale prieteni sinceri!

MIHAI NEDEF
maestru al sportului la baschet

Farmecul de neuitat al Moscovei

Acum un an, am avut și eu fericirea de a cunoaște Moscova. Cînd am îmbrățișat din avion panorama uriașului oraș, m-am gîndit cu strîngere de inimă că voi rămîne doar trei zile în marea capitală a Uniunii Sovietice, orașul care adăpostește glorioasele vestigii ale trecutului, trăiește erupțiile de beton și de oțel ale prezentului și hotărăște cu deplină certitudine viitorul luminos al omenirii: comunismul. In clipa aceea mi-au venit în minte versurile lui Vladimir Maiakovski:

„Glorific
Patria de azi
Și de trei ori
Pe cea de mîine"...

Am alergat prin Moscova de dimineață pînă seara. Am admirat Kremlinul, această comoară a istoriei, am văzut mormîntul mitropolitului Macarie, cel care ne-a dăruit prima tiparniță, m-am cutremurat în fața Propagandistului arestat al lui Repin, la galeriile Tretiakov, am rămas impresionată de arhitectura grandioasă a catedralei Vasilii Blajenîi, în fața căreia se află monumentul patrioților ruși Minin și Pojarski. Am intrat în subsolul feeric al Metroului, am căutat în zadar firele care o suspendă pe marea balerină Olga Lepeșinskaia în timpul zborului, pe scena Operei, am urcat colinele lui Lenin către măreața Universitate Lomonosov, adevărată universitate a popoarelor... Am admirat în goană crîmpeie din marea Moscovă și am regretat nespus la plecare. Rămîneam în suflet cu dorința unei călătorii neîmplinite...

N-am văzut revărsarea de viață a unui 1 Mai în Piața Roșie, nu l-am văzut pe Nikita Sergheevici în tribună, nu l-am auzit pe „Ivan Susanin", nu am întîlnit-o pe Veronika din „Zboară cocorii", nu am urmărit un cros cum numai pe străzile Moscovei sau în pădurile ei de argint se poate urmări, n-am asistat alături de alți 100.000 de spectatori moscoviți la o gigantică demonstrație de gimnastică, pe stadionul Lujniki... N-am văzut atîtea și atîtea alte lucruri care trăiau de mult în sufletul meu.

...Cea mai mică din cele „Trei surori" ale lui Cehov, Masa, a dorit cu tărie, Moscova, toată viața, fără să o fi văzut vreodată! Eu o doresc poate și mai mult, tocmai pentru că am văzut-o!

DANA ILIESCU
elevă la școala medie „I. L. Caragiale", București, componentă a lotului republican de canotaj